باسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران

امتحانات نوبت دوم　　سال تحصیلی

نام و نام خانوادگی:	آزمون درس: علوم و فنون ادبی ۲	نمره به عدد:
نام دبیر	تاریخ آزمون	نمره به حروف:
کلاس: یازدهم انسانی　شماره صندلی:	مدت آزمون: ۹۰ دقیقه	تعداد صفحات: ۴

ردیف	صفحه: ۱	بارم
	الف) تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی : (۴ نمره)	
۱	جاهای خالی را با موارد درست پر کنید.	۱
	الف) سعدی کتاب گلستان را به نثر ..... و بوستان را در قالب ..... پدید آورده است.	
	ب) کلیم کاشانی با به کار بردن مضمون‌های ابداعی فراوان به ..... مشهور شد.	
	ج) در سبک ..... لغات مربوط به مذاهب و آداب و رسوم هندوان در حوزهٔ شعر وارد شد.	
۲	هریک از آثار در گروه «الف» را به شاعران گروه «ب» وصل کنید.	۰/۷۵

گروه الف	گروه ب
جامع عباسی	شیخ بهایی
حبیب السیر	وحید قزوینی
عباس‌نامه	خواندمیر

ردیف	صفحه: ۱	بارم
۳	هریک از موارد صحیح را انتخاب کنید.	۰/۷۵
	الف) فراوانی لغات ترکی و مغولی ← قلمرو زبانی ☐ قلمرو ادبی ☐	
	ب) نثر کتاب احسن‌التواریخ ← مصنوع ☐ بینابین ☐	
	ج) ستایش خرد ← سبک عراقی ☐ سبک خراسانی ☐	
۴	پاسخ کوتاه بنویسید.	
	الف) در سبک هندی کدام قالب شعری بیشتر رواج داشته است؟	۰/۵
	ب) شاخصهٔ اصلی شعر وحشی بافقی چه بود؟	۰/۵
	نقش قهوه‌خانه‌ها را در دورهٔ صفویه بنویسید؟	۰/۵

ردیف	صفحه: ۲	بارم

ب) موسیقی شعر: (۶ نمره)

۱ با خوانش درست، مرز پایه‌های آوایی بیت زیر را مشخص کنید و در جدول قرار دهید. ۱

یارب از عرفان مـرا پیمانـه‌ای سرشـار دِه　　چشم بینـا، جـان آگـاه و دل بیـدار دِه

مصراع یک				
مصراع دو				

۲ بیت زیر را متناسب با پایه‌های آوایی تفکیک کنید، سپس وزن آن را بنویسید. ۱

تـا نگـردی بـی‌خبـر از جسـم و جـان　　کـی خبـر یـابی ز جانـان یـک زمـان

پایه‌های آوایی			
وزن			

۳ ابیات زیر را متناسب با پایه‌های آوایی تفکیک کنیـد، سـپس وزن و نشـانه‌هـای هجـایی هریـک را در خانه‌ها، جای دهید. ۴

الـف) ای همـه هسـتی ز تـو پیـدا شـده　　خـاک ضـعیف از تـو توانـا شـده

پایه‌های آوایی			
وزن			
نشانه هجایی			

ب) دائم گل این بستان، شاداب نمی‌ماند　　دریـاب ضـعیفان را در وقـت توانـایی

پایه‌های آوایی				
وزن				
نشانه هجایی				

باسمه تعالی
جمهوری اسلامی ایران

امتحانات نوبت دوم سال تحصیلی

نام و نام خانوادگی:	آزمون درس: علوم و فنون ادبی ۲	نمره به عدد:
نام دبیر	تاریخ آزمون	نمره به حروف:
کلاس: یازدهم انسانی / شماره صندلی:	مدت آزمون: ۹۰ دقیقه	تعداد صفحات: ۴

ردیف	صفحه: ۳	بارم
	ج) زیباشناسی: (۶ نمره)	
۱	در عبارات زیر تشبیه را مشخص کنید و نوع تشبیه (گسترده، فشرده) را بنویسید و ارکان تشبیه (مشبه، مشبه‌به) را مشخص کنید. - پس از ابرکرم، باران رحمت بر خاک آدم بارید و خاک را گِل کرد و به ید قدرت از گل دل کرد.	۱/۵
۲	مجاز را همراه با قرینهٔ آن در بیت زیر مشخص کنید. عالم از شور و شر عشق خبر هیچ نداشت فتنه‌انگیز جهان نرگس جادوی تو شد	۱
۳	در بیت زیر یک استعاره بیابید و مشخص کنید که آن استعاره کدام رکن باقی‌مانده از تشبیه است؟ بتی دارم که گِرد گُل ز سنبل سایه‌بان دارد بهار عارضش خطی به رنگ ارغوان دارد	۱
۴	در ابیات زیر کنایه‌ها را مشخص کرده و مفهوم کنایی هریک را بنویسید. الف) با آسمان مفاخره کردیم تا سحر او از ستاره دَم زد و من از تو دَم زدم ب) بگفتا دل ز مِهرش کی کنی پاک بگفت آنگه که باشم خفته در خاک ج) قمری ریخته بالم به پناه که روم؟ تا به کی سرکشی ای سرو خرامان از من؟	۱/۵
۵	در هریک از ابیات زیر کدام آرایه (استعاره، کنایه، مجاز، تشبیه) به کار رفته است؟ الف) این نغمه محبت بعد از من و تو ماند تا در زمانه باقی است آواز باد و باران ب) روشنی روز تویی، شادی غم‌سوز تویی ماه شب‌افروز تویی، ابر شکربار بیا ج) دیدی که خون ناحق پروانه شمع را چندان امان ندارد که شب را سحر کند د) از مکافات عمل غافل مشو گندم از گندم بروید، جو ز جو	۱

ردیف	صفحه: ۴	بارم
	د) تحلیل نظم و نثر: (۴ نمره)	
۱	غزل زیر را بخوانید و به سؤالات آن پاسخ دهید.	۲

مرا تو غایت مقصودی از جهان ای دوست — هزار جان عزیزت فدای جان ای دوست
چنان به دام تو الفت گرفت مرغ دلم — که یاد می‌نکند عهد آشیان ای دوست
گرم تو در نگشایی کجا توانم رفت — به راستان که بمیرم بر آستان ای دوست
مرا رضای تو باید، نه زندگانی خویش — جواب تلخ بدیع است از آن دهان ای دوست
که گفت سعدی از آسیب عشق بگریز — به دوستی که غلط می‌برد گمان ای دوست

الف) دو ویژگی زبانی را بنویسید؟

ب) پیام و دریافت کلّی ابیات را بنویسید؟ (قلمرو فکری)

ج) در ابیات اول و دوم ویژگی و آرایهٔ ادبی بنویسید.

۲ سروده زیر را بخوانید و به سؤالات پاسخ دهید. ۲

من ندانستم از اول که تو بی‌مهر و وفایی — عهد نابستن از آن به که ببندی و نپایی
دوستان عیب کنندم که چرا دل به تو دادم — باید اول به تو گفتن که چنین خوب چرایی
شمع را باید از این خانه به در بُردن و کُشتن — تا به همسایه نگوید که تو در خانهٔ مایی
عشق و درویشی و انگشت‌نمایی و ملامت — همه سهل است، تحمل نکنم بار جدایی
گفته بودم چو بیایی، غم دل با تو بگویم — چه بگویم؟ که غم از دل برود چون تو بیایی
آن نه خال است و زنخدان و سر زلف پریشان — که دل اهل نظر برد، که سری است خدایی
تو مپندار که سعدی ز کمندت بگریزد — چون بدانست که در بند تو، خوش‌تر ز رهایی

الف) قالب این اشعار چیست؟

ب) در بیت چهارم یک کنایه مشخص کنید و مفهوم کنایی آن را بنویسید.

ج) پیام کلّی شاعر در این ابیات چیست؟ (قلمرو فکری)

د) این شعر متعلق به کدام سبک شعری است؟ (هندی ـ عراقی)

سربلند باشید